24. ויקרא. רגישות לזולת בקורבנות

פרשת ויקרא מציגה בפנינו את סוגי הקורבנות שהיו מקריבים בבית המקדש. אפשר להבחין ביניהם הדרגתיות כאשר סוג הקורבן נקבע בהתאם למצבו הכלכלי של המקריב. דוגמה בולטת לכך היא 'קרבן עולה ויורד', שבו העשיר מביא פר ואילו העני מביא עוף.

אכן, קרבן העוף היה מוקטר כולו על המזבח, אפילו נוצותיו. מיד רש"י שואל (א 17): "והלא אין לך הדיוט שמריח ריח רע של כנפים נשרפים, ואין נפשו קצה עליו? ולמה אמר הכתוב וְהִקְטִיר? כדי שיהא המזבח שבע ומהודר בקרבנו של עני".

במילים אחרות, רש"י מדגיש את הקונפליקט: מחד גיסא, שריפת הנוצות יוצרת ריח שאינו נעים, ומאידך גיסא, התורה מצווה להקטירן. רש"י מסביר שהקרבת הנוצות מאריכה את זמן השריפה, ובכך יוצרת תחושה של שוויון בין העני לעשיר. כך, העני לא ירגיש מקופח לנוכח קורבנו של העשיר, שנשרף זמן רב יותר.

באותו משקל ומזווית אחרת: אם שריפת הנוצות יוצרת ריח שאינו נעים, מדוע לא להסיר את הנוצות לפני ההקרבה?

הרב יוסף דוב סולובייצ'יק מציע הסבר רגיש: כאמור, אדם עני שאינו יכול להרשות לעצמו להביא בעל חיים גדול יותר מביא עוף. דמיינו את מראה הציפור הקטנה לאחר תלישת נוצותיה, איך תיראה? עלובה כל כך! דמיינו את תחושותיו של העני, הצופה בקורבנות הגדולים והמפוארים של העשירים, בעוד קורבנו שלו מוצג בצורה כה דלה! מראה זה עלול להחריף את תחושות הנחיתות שלו.לכן, התורה מצווה להשאיר את הנוצות.

הלכה זו שנראית לנו לכאורה זניחה, טומנת בחובה לקח חשוב: רגישות לזולת. התורה מלמדת אותנו להתחשב ברגשותיהם של אחרים, במיוחד אלו שפחות ברי מזל.